SVENSKA CANADA-TIDNINGEN, HAS THE LARGEST CIRCULATION OF ANY SWEDISH NEWSPAPER IN CANADA

Svenska Canada-Tidningen

The Swedish Canada News

ÅRG. (Year) 25. LÖSNUMMER 5 CENTS. WINNIPEG, MAN., ONSDAGEN DEN 5 DECEMBER, 1917. No. 49

Prov. Librarian dec 17 Winnipeg

TRE KONUNGAR TILLHOPA...

De nordiska konungarna mötas i Kristiania och viktiga saker diskuteras.

Norge uppretat mot Tyskland

En orubblig neutralitet skall hävdas och inbördes hjälp skall givas.

Gott resultat.

Förra veckan sammanträdde de tre nordiska kungarna jämte stats- och utrikesministrar i Kristiania. Detta möte hade föregåtts av ett besök i Danmark av konung Gustaf, varom förut nämnts i denna tidning. Anledningen till detta besök i Danmark lär ha varit rykten om att den starka stämningen mot Tyskland i Norge snart skulle föranleda detta land att förklara krig mot Tyskland, eller åtminstone bevilja Englind och Förenta Staterna en flottbas. Tyskland skulle, om så skedde, av ganska naturliga skäl taga en liknande bas i Danmark, och hela Norden skulle säkerligen därmed vara indraget i krigsvirveln.

I anledning av dessa rykten sändes president Anderson av Ostasiatiska kompaniet, en av Danmarks främste män, till Berlin för att verifiera ryktet och om möjligt avvärja stormen. Herr Anderson konfererade med utrikesminister dr. von Kuehlmann i Berlin, vilken bekräftade ryktet. Denne tillade att de stora tyska segrarna i Italien gjort det mycket svårt för det tyska utrikesdepartementet att hålla stängen mot de pan-tyska stämningarna, som därav åter väckts till liv.

Konung Gustaf kom som sagt till Danmark och tillbrakte en dag i konferens med konung Kristian, herr Anderson och de danska ministrarna. Man kom överens om att göra allt för att söka lugna stämningen i Norge och se till att de skandinaviska länderna fortfarande kunna förbli neutrala. Konung Gustaf återvände till Stockholm varifrån han föreslog, att de tre nordiska konungarna med stats- och utrikesministrar skulle möta i Kristiania. Detta förslag antogs, och det uppgavs i ett telegram, att norrmännen kände sig smickrade vid tanken på ett besök från den svenske konungen, det första sedan unionsupplösningen.

Ett telegram från Kristiania av i lördags meddelar, att de nordiska konungarna vid konferensen därstädes kom till samförstånd på följande punkter:

1. De kordiala förbindelserna och det ömsesidiga förtroendet de tre kungadömena emellan skall fortsätta, på grund av den harmoni, som råder mellan de tre länderna, hur länge kriget än varar och vilka former det än tager.

2. Det är de tre regeringarnes avsikt att iakttaga en orubblig neutralitet gentemot alla de krigförande makterna i överensstämmelse med de tre ländernas föregående förklaringar och politik.

3. Den önskan uttryckes, att de tre länderna hjälpa varandra inbördes med handelsvaror under den nuvarande krisen, och att speciella representanter omedelbart sammanträda för att underlätta utbytet av handelsvaror.

Vid konferensens diskuterades även eventuell lagstiftning angående utlänningar och skandinaviska undersåtar. En överenskommelse ingicks även om fortsättandet av neutralitetsvakt för de gemensamma inträssena under och efter kriget. Önskvärdheten av samarbete mellan de tre länderna uttrycktes som vid föregående konferens.

Ryskt uttalande om Amerikas motiv.

Bolsjevikiregeringen publicerar de gamla regeringarnas hemliga dokument och kritiserar Amerika skarpt.

Chicago Daily News korrespondent i Petersburg har i ett telegram till sin tidning meddelat några uttalanden av Leon Trotzky, den nya regeringens utrikesminister. Trotzky nämner bl. a. att den nya regeringen har i sin ägo de hemliga telegram och depescher, som sänts mellan den ryska och de övriga allierade regeringarna, och att den redan gått i författning om att publicera desamma. Dessa offentliggöranden väntade Trotzky skulle verka som en vulkanisk eruption.

Tyska och österrikiska politiker skola måhända göra ett stort nummer av dessa dokument, menade Trotzky, men han påminde dem om, att när det tyska proletariatet genom revolutionens tillhjälp satt sig i besittning av den nuvarande tyska regeringens hemliga dokument, skola dessa icke framstå i någon som hälst bättre dager än de som nu publicerats.

"Vad Amerika beträffar", skall Trotzky ha sagt, "så var det kapitalisternas i Wall street glupskhet som drog detta land med i kriget. Det var icke förenligt med New Yorks börsgunda omdömesförmåga att tillåta den ena gruppen nationer att vinna en full-

(Forts. å sid. 4.)

EN VACKER HYLLNING

Generalkonsul Bergström hedersgäst vid en bankett i San Francisco.

Ett vackert tal.

Den i Sverige allmänt avhållne författaren, politikern och statsmannen, f. d. krigsministern, f. n. svenske generalkonsuln i Canada, dr David Bergström, som med fru och dotter vistas hos sin vän ingeniör Beckman i Berkeley, Californien, var d. 19 nov. föremål för en vacker hyllning av svensk-amerikanerna i San Francisco, berättar "Vestkusten". Det var Svenska klubben som med sedvanlig påpasslighet satt sig i spetsen för att hedra den celebre resenären. Vid klubbens lunch d. 15 nov. i Portola Louvre var även dr Bergström hedersgästen och hälsades välkommen till San Francisco av dr Lander samt höll ett inträssant tal om de liberala idéernas genombrott överallt i världen i dessa dagar. Ingeniör Frisell, dr A. O. Lindström m. fl. höllo även tal. Dr. Bergström är en gammal god vän till mr F. från Sverige.

Som Svenska klubben även önskade bereda damerna tillfälle att träffa familjen Bergström och på ett passande sätt hedra de framstående gästerna under deras besök härstädes gavs d. 19 nov. bankett till deras ära i Palace hotel. Stora balsalen var smakfullt dekorerad med amerikanska, engelska, canadensiska och svenska flaggor och serveringen ägde rum vid småbord med ett större bord för hedersgästerna och talarne i fonden.

Banketten föregicks av en mottagning, vid vilken våra landsmän och deras damer fingo tillfälle att skaka hand med den gemytlige hedersgästen, hans fru och dotter.

Sedan de läckra rätterna blivit vederbörligen "inlagda", introducerade ordf. vår svenska konsul dr Fr. Westerberg, som i vältaliga ordalag höll aftonens första tal för Sverige, fädernas och barndomsminnenas aldrig förgätna land.

Dr. A. O. Lindström höll ett "historiskt" tal om Svenska klubben, dess uppkomst, utveckling och principer m. m. samt vad den uträttat i social riktning under sin korta tillvaro.

Ingeniör C. J. Rhodin behandlade i sitt tal tredje facen av svenskarnas utveckling — den vetenskapliga, kulturella och sociala utvecklingen.

Engelske generalkonsuln mr C. Ross höll ett inträssant tal och därpå redogjorde red. Alex. Olsson i ett kort anförande för svensk-amerikanernas verksamhet i California och bidrag till Stillahavsstaternas utveckling på olika områden.

Mr. E. H. Frisell påpekade i sitt tal för hedersgästen dr B:s verksamhet och stora förtjänster som politiker och statsman, framhöll det förtroende han besitter inom alla läger i Sverige, de stora tjänster han gjort sitt fosterland både hemma och ute m. m., men dr Bergströms förnämsta storhet ligger dock i att han alltid är den självständige mannen med de höga, demokratiska principerna, den varmhjärtade vännen och en jämlikhetens fanbärare.

Sedan leveropen förklingat höll dr Bergström ett mycket inträssant tal, i vilket han hembar sitt och sin familjs stora tack för den ära som bevisats honom som Sveriges representant, ehuru han icke representerar Sverige i denna stat, utan i Canada. Han vidrörde vad som alltid utgjort hans livsprinciper, folkstyrelse, politisk självständighet för alla nationer, förverkligandet av den sanna demokratien och dess höga framtida mål varaktig världsfred efter det nu pågående världskrigets slut.

Dr. B. var även glad över att så långt borta från gamla Sverige finna, liksom han funnit på andra platser i vårt stora land, ett varmt inträsse för det gamla fosterlandet och dess strävan att förbliva neutralt. Genom det liberala partiets framträdande komma ansträngningarne i denna riktning att bliva ännu starkare och vi hoppas alla att Sverige må lyckas undgå allt för svåra försakelser och i framtiden bliva i stånd att självständigt arbeta på sin egen förkovran och utveckling. Folken i alla länder komma att i framtiden fordra att garantier lämnas för ostört arbete i demokratiens och frihetens tecken till allas lycka och välsignelse.

Hedersgästens anförande belönades med kraftiga applåder och som avslutning sjöngs unisont "Du gamla, du fria", varpå fästprogrammet var slut. De närvarande roade sig en stund i balsalen innan man vid 12-tiden skildes åt efter en angenäm afton.

Dr. B. och hans familj avreste förra veckan till södra California.

Värdet av Canadas skörd.

Statistiska byrån i Ottawa har preliminärt beräknat värdet av Canadas skörd 1917 till $1,089,687,000 mot $886,494,900 år 1916. Det är den högsta siffra, som Canadas skörd någonsin beräknats till, beroende på de höga pris, som i år betalats. Veteskördens värde beräknas till $451,874,000.

HETA STRIDER PÅ VÄSTFRONT

Synnerligen blodiga drabbningar med växlande lycka på västfronten.

Italienarna hålla linjen.

Britterna segra i Ostafrika. — Allierat möte hålles i Paris.

Nöd i Finland.

Onsdagen d. 28 nov. — Omkring byn Bourlon och Bourlonskogen och omkring Fontaine Notre Dame i trakten av Cambrai ha britterna åter avancerat en smula. I Fontaine, varifrån de blivit utdrivna av tyskarna, ha de åter fått fotfäste. — Representanter från de nationer, som ligga i krig med centralmakterna, hålla på att samlas i Paris för att diskutera mycket viktiga frågor. — Österrikarna och tyskarna ha gjort ett synnerligen kraftigt anfall mot italienarna i Brenta-dalen i nörra delen av den italienska fronten. Italienarna lyckades emellertid hålla dem stången. De gjorde ytterligare fyra anfall mellan floderna Brenta och Piave, men misslyckades även där. I dag meddelas, att italienarna under de senaste 48 timmarna tagit till offensiven och förstört fiendens första och andra linjer. Några detaljer ha ännu icke utgivits. — Stora fredsdemonstrationer ägde i söndags rum i Berlin. En del personer blevo arresterade.

Torsdagen d. 29 nov. — En tysk styrka i Ostafrika, bestående av 112 tyskar och 3,400 infödde, ha givit sig åt britterna vid Newala. — Premiärminister Van Der Linden talade i går inför den andra holländska kammaren. Han sade, att regeringen var enig om att Holland såsom hittills skall iakttaga en omutlig neutralitet. Den svenska regeringen, sade han, har notifierat Holland, att den för närvarande icke ämnade sammankalla representanter från de neutrala länderna för att diskutera de ekonomiska inträssena. — Italienarna fortsätta att hålla den norra fronten mellan floderna Brenta och Piave mot de tysk-österrikiska trupperna, som ej förmått vinna ny mark. Österrikarna ha begärt ett vapenstillestånd för att begrava sina döda, men italienarna ha icke litat på dem, utan vägrat detta. Den inre krisen i Italien lär nu vara över. — 14 brittiska handelsfartyg av 1,600 ton och därröver och sju under detta tonantal ha blivit sänkta under den senaste veckan. — Brittiskt artilleri bombarderade i går Cambrai, målet för den senaste brittiska offensiven.—En halv miljon medlemmar av kirgis-stammen blevo massakrerade av agenter till den ryska tsaren 1916, enligt en korrespondent till Manchester Guardian, som rest i det centrala Ryssland. Massakern kom som straff för motstånd mot tvångsutskrivning bland muhammedanerna i Centralasien.—Enligt ett brevkort till en sergeant i Winnipeg, skulle canadensiska trupper nu befinna sig i Italien.

Fredagen d. 30 nov. — Tyskland har en miljon ton med säd och en 34,500,000 ton potatis, enligt uppgift från presidenten för den tyska födoämneskomitén. Detta anses vara tillräckligt för det tyska folket under det kommande året. — Från Tyskland meddelas, att italienska anfall mot österrikisk-tyska bergpositioner väster om Brenta och Monte Tomba ha misslyckats. — De brittiska förlusterna under november månad uppgingo till 120,000. — En stor amerikansk flygarstyrka har anlänt till fronten.

Lördagen d. 1 dec. — Från Washington meddelas, att österrikarna begått liknande grymheter i Italien som tyskarna i Belgien. — I London har man börjat ransonera kolen och fixera pris för den. — Starka tyska trupper anföllo i går britterna på en bred front vid Cambrai, men blevo slutligen tillbakaslagna. I söder i trakten av Gonnelieu inträngde fienden i brittiska positioner, men drevos senare tillbaka.

Måndagen d. 3 dec. — Den bajerske kronprinsens försök att genom en kringrännande rörelse omintetgöra britternas briljanta avancering mot Cambrai har tydligen misslyckats. Ehuru tyskarna på vissa punkter genomträngde de brittiska linjerna och togo positioner, män och kanoner, hava de dyrt betalat för detta företag, i det antalet av deras dödade var större än någonsin förut. Inalles gjorde tyskarna 15 anfall. Den brittiska linjen är nära på densamma som före den ryska framstöten och taktiskt är den lika stark. Britterna voro emellertid tvungna att utrymma Masnieres. — Förstärkta turkiska arméer i Palestina fortsätta att göra anfall på de brittiska positionerna nordväst om Jerusalem, men ha blivit tillbakaslagna. — Den brazilianska regeringen har beslutat att sända sex av de bästa avdelningarna av den brazilianska flottan till europeiska vatten.

Tisdagen d. 4 dec. — Häftiga strider utkämpas utmed sydvästra och sydöstra delarna av Cambrai. Vid La Vacquerie lyckades tyskarna åter genomträngа byn, varifrån de förut blivit utkastade, men blevo snart åter utdrivna. Haigs linje har blivit tillbakadragen öster om Marcoing. — Den andra sessionen av den sextiofemte amerikanska kongressen började i går, varvid beräkningarna för nästa års krigföring framlades. De uppgingo till den nätta summan av $13,500,000,000. — Från London meddelas, att Ostafrika blivit helt och hållet rensat från fienden. — Från Amsterdam meddelas, att alla judar befallts att lämna Jerusalem.

Meddelanden från och om de skandinaviska länderna.

Per telegraf.

Det hungrande Finland — säger ett presstelegram från Washington — kämpar för sina 3,500,000 invånares liv vid Förenta Staternas dörr.

Sedan årsväxten i Finland slagit fel, allt hopp om undsättning från Ryssland kommit på skam och 50,000 tons vete och råg, som inköpts och betalats för i Förenta Staterna och Canada, i våras, tagits i beslag för Frankrike, är den lilla nationen i en förtvivlad belägenhet.

Amerika är Finlands enda hopp, och dr. Kaarlo Ignatius, speciellt sändebud från det landet, är nu i Washington och vädjar till myndigheterna här i mänsklighetens namn att låta hans regering få de 50,000 tons livsmedel som inköpts innan livsmedelslagen trädde i kraft, men exproprierades av livsmedelsadministrator Hoover för de allierade arméerna i Frankrike.

"Jag skall fortsätta kampen", sade dr Ignatius i dag. "Amerika är vårt enda hopp! Redan svälter vårt folk, som inte alls bär skulden för den nuvarande revolutionen i vårt land. Det finns ingen mat för nästa år och folket får dö av hunger".

•

London d. 22 nov. — Maximalisttidningen "Pravda" i Petrograd meddelar att strid utbrutit mellan röda och vita gardena i Finland nära Viborg och att järnvägen blivit uppriven.

•

Petrograd d. 23 nov. — Revolutionen i Finland har haft till följd en socialistisk ministär med tio medlemmar. Strejken slöt, när finska lantdagen sammanträdde och antog åtta-timmarslagen. Lika rösträtt utlovades liksom antagandet av ett antal radikala socialistiska lagar, däribland reform i landarrende. (Samma dag meddelade ett försenat telegram från London, daterat Hälsingfors i onsdags å. d., att den ovannämnda strejken blivit förklarad.)

•

I betraktande av det bekymmersamma livsmedelsläget, som framkallats av det amerikanska exportförbudet beslöt norska stortinget i onsdags å. d. en noggrann livsmedelsfördelning bland folket. Endast 170 gram bröd för varje person tillåtes hädanefter, om ej det amerikanska exportförbudet mildras.

•

Ett telegram från Kristiania i fredags å. d. uppger att chefen för livsmedelsdepartementet, hr Vik, tagit avsked.

•

Två tyska marinsoldater, Orth och Stachel, tillhörande Rautenfels' band av bombkonspiratörer, blevo i lördags å. d. dömda till sju månaders fängelse för spioneri. Allmänne åklagaren, som funnit domen alltför lindrig, har vädjat till högsta domstolen.

•

Ett telegram från Köpenhamn i onsdags meddelar att danska sjöförsäkringsbolaget nedsatt sitt premium på skeppslaster mellan England och Danmark från 9 till 7 procent.

•

Alla för Ryssland bestämda varor kvarhållas i Haparanda och återsändas till Narvik, enligt ett telegram i lördags å. d. från Haparanda till "Stockholms Dagblad".

•

Amerikanske ministern i Stockholm, Ira Nelson Morris, sände i fredags å. d. kurir till Ryssland med 30 säckar post för Petrograd och Jassy efter att ha

(Forts. å sid. 4.)

ÄVENTYRSFYLLD RESA

Upptäcktsresanden dr Karsten råkar ut för livsfarliga äventyr.

Simmade en kilometer.

I ett meddelande till en vän i Hälsingfors har upptäcktsresanden doktor Rafael Karsten (en broder till den för S.C.T:s läsare välbekante pastor E. J. Carstein, numer bosatt i Portland, Oreg.) omtalat en del allvarsamma äventyr, för vilka han varit utsatt under sin resa i Equador. Senast har han företagit en färd i västra delen av landet, vilken "varit en hel odyssé". Dr. Karsten skriver att han led skeppsbrott utanför Bahia, vilken ort förmodligen är det s. k. Bahia Panguapi, beläget på kusten alldeles vid gränsen till Colombia i norr. Vid detta tillfälle räddade han sig genom att simma i land ungefär en kilometer, men hans betjänt drunknade och han förlorade allt sitt bagage. Brevet är avsänt från Guayaquil, en stad belägen nära viken med samma namn i södra delen av landet. Från denna ort begiver sig dr Karsten över huvudstaden Quito till trakten av floderna Pastaza och maranon (Amazonflodens översta lopp) i sydöstra delen av Equador. Dr Karsten anser sina mödor ingalunda ha varit förgäves.

Göteborgs Handelstidning omnämner att dr Karsten sänt baron Erland Nordenskjöld ett den 3 juli 1917 daterat brev med ganska sensationellt innehåll. Han berättar även här att han lidit skeppsbrott utanför Bahia, mellan staden Esmeralda och Guayugasil, på Equadors västkust.

Om olyckan skriver dr Karsten: I Orienten råder nu en mycket häftig regntid med översvämmade floder o. s. v., vilket f. n. gör det nästan omöjligt att resa där. Jag ville, begagnande mig av tillfället, i stället göra ett besök hos Guayapaindianerna i provinsen Esmeraldes, för att bl. a. utröna dessas språkliga och antropologiska släktskap med colorados i San Domingo. Den 21 juni anlände jag på återväg till Quito från staden Esmeralda till Bahia med en engelsk ångare. Denna strandade 2 a 3 km. utanför kusten och jag skulle med några andra passagerare fortsätta till land med en motorbåt. Bränningarne äro här vid Stilla havskusten ofta mycket svåra och voro det särskilt denna dag. Vi voro ungefär 1 km. från land då ett par häftiga störtsjöar kastade båten fullständigt över ända så att alla ombordvarande, 12 a 15 man, hamnade i vattnet. Jag hann kasta av mig mina leggings och tunga sportskor och började omedelbart simma mot land. Jag trodde knappast att jag skulle kunna rädda mig, så mycket mera som hamnen utanför Bahia är svårligen hemsökt av hajar. Jag kom dock fram lyckligt, men min betjänt och en man av besättningen drunknade och hela mitt bagage — två gevär, min dyrbara fotografikamera, kläder m. m. till ett värde av nära 1,000 kr. — gick förlorat. Av det övriga sällskapet skulle med säkerhet alla omkommit i händelse den vattenfyllda motorbåten genast sjunkit och en från ångaren utsänd livräddningsbåt icke framkommit i tid. Denna upptog i sista minuten de skeppsbrutna. — Detta är nu tredje gången jag inom mindre än ett år räddats ur ögonskenlig livsfara. Börjar nästan förslå.

Ett för någon tid sedan förekommande rykte, som uppgav att dr Karsten förolyckats, synes att döma av dessa meddelanden ha varit oriktigt.

EN FRAMSTÄENDE SVENSK INGENIÖR.

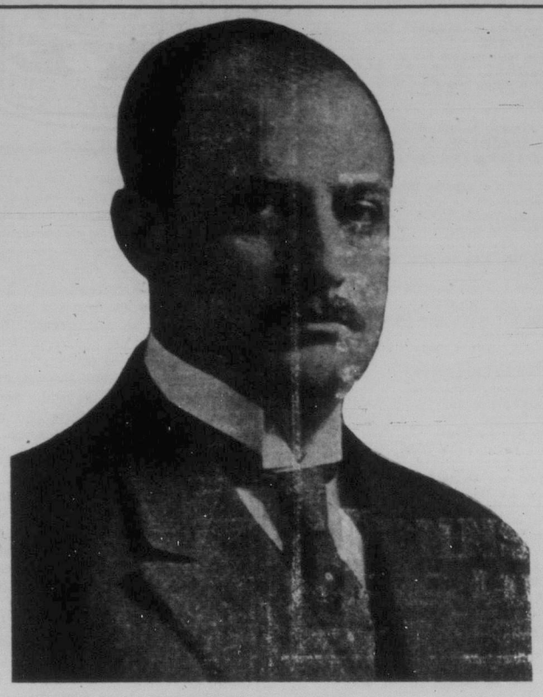

HENNING J. A. HELIN.

Det finnes en hel del svenska ingeniörer i östra Canada, som vi svenskar i västern sällan höra talas om. De komma i allmänhet från Förenta Staterna och blanda sig sällan med den svenska befolkningen. En del komma emellertid direkt från Sverige. Till dessa hör ingeniör Henning J. A. Helin i Three Rivers, Que.

Ingeniör Helin är född i Sverige d. 11 okt. 1879 och är son till J. P. och Anna Helin. Han avlade ingenjörsexamen vid Norrköpings tekniska skola. Var superintendent vid Skarblacka Aktiebolag i Skarblacka, Sverige, 1902—1912. Ingeniör Helin kom i juli 1912 till Canada och är numer teknisk chef och direktör vid Wayagamack Pulp and Paper Co. i Three Rivers, Que.

Ingeniör Helin, som är ansedd att vara en synnerligen skicklig ingenjör, är vice-president i Fibre Making Process Inc., Chicago, Ill., samt vice-president i Svenska Förbundet i Canada.

År 1906 ingick han äktenskap med fröken Maj Lind, en dotter till Otto F. Lind.

FÖDOÄMNESKONTROLLÖR FÖR VÄSTERN

J. D. McGregor i Brandon har av W. J. Hanna utnämnts till födoämneskontrollör för västern.

Har antagit platsen.

J. D. McGregor i Brandon har accepterat platsen som födoämneskontrollör för de fyra västra provinserna i Canada med Winnipeg som huvudkvarter. Hans acceptering av denna post telegraferades i onsdags till Ottawa, sedan han noggrant övervägt följande telegram från Canadas födoämneskontrollör:

"Som produktionsfrågan är av sådan vital betydelse har jag beslutat bedja Eder att taga hand om födoämneskontrollkontoret i Winnipeg för alla de fyra västra provinserna, och jag hoppas, att Ni vill acceptera detta anbud, ty jag tror, att Ni kan giva imperiet den största möjliga tjänst.

W. J. Hanna."

EN KOALITIONSREGERING I RYSSLAND.

En koalitionsregering av vänstersocialister har bildats i Ryssland. Inga namn uppgivas.

Fredsförhandling börjar.

När tidningen går i press meddelas, att ett verkligt stillestånd ingåtts på delar av den rysk-tyska fronten. Inga detaljer ha ännu utgivits angående underhandlingarne om stillestånd mellan Ryssland och Tyskland.

Ett telegram från London av i fredags meddelar, att Lenins regering i Ryssland avlidit. Den har efterträtts av en koalitionsregering, vars medlemmar dock ej namngivas. Denna regering består av avancerade socialister, och bolsjevikerna äro representerade i den.

Tyskland och Österrike-Ungern ha gått in på att underhandla med Ryssland om ett vapenstillestånd. Den svenska legationen i Petrograd lär ha erbjudit sig som medlare och underhandlingarna skulle taga sin början som i söndags vid Dvinsk-Vilna-banans korsning, söder om byn Bukharishky mellan stridslinjerna. Även Bulgarien är villigt att underhandla med Ryssland. De allierade har emellertid utsänt en varning till Ryssland att underhandla med Tyskland och äro tydligen icke ännu redo att tala om vapenstillestånd.

Under tiden synas kossackerna under sin chef Kaledines hava börjat en oppositionsrörelse, som tager kommando varken från Lenine eller Keensky. De lära innehava landets guldreserv samt brödförrådet. Från Haparanda meddelades i söndags, att general Kaledines omringat Rostiv-on-Don med betydliga trupper. Delar av bolsjevikrådet är ännu i den staden.

Vald med acklamation.

Hon. F. B. Carvell, minister of public works i unionistregeringen, har blivit vald med acklamation för Carleton-Victoria valkrets. Hans Laurier-opponent J. E. Porter har dragit sig tillbaka.

Stor eldsvåda.

Ett telegram från Stockholm i lördags å. d. meddelar att en väldig eldsvåda rasat sedan föregående dag i cellulosafabriken i Korsnäs, nära Gävle. Trämassa till ett värde av sju miljoner kr. hade då blivit lågornas rov.

SENSATIONELLT BREV OM FRED

Marquis of Lansdowne kräver i ett brev revision av de allierades krigsmål.

Canadas f. d. generalguvernör

önskar ett försök till fredsslut, innan den civiliserade världen är ruinerad.

Smuts kastas.

Få äro de statsmän i hög ställning, som i dessa dagar ställa sig avgjort på fredsvännernas sida. De flesta av dem synas ha blivit mer eller mindre förblindade av krigshetsen eller äro så rädda för den "allmänna opinionen", såsom den kommer till uttryck i kapitalisttidningarna, och sin egen karriär, att de tjuta med ulvarna. Det bör därför antecknas med tillfredsställelse, när en framstående statsman röjer andra tendenser.

Världen slogs i torsdags med häpnad, då ett brev från Marquis of Lansdowne publicerades i världspressen. I detta brev pläderades starkt för en revision av de allierades krigsmål och ett försök att erhålla fred, innan "förlängandet av kriget leder till den civiliserade världens ruin".

Marquis of Lansdowne är en typisk representant för det gamla torypartiet. Han var medlem av Asquiths koalitionsadministration och var utrikesminister i Lord Salisburys och mr Balfours ministrar. Han har även varit viceregent i Indien och generalguvernör i Canada. Kapitalisttidningarna säga, att han var den siste, man kunnat misstänka för pacifistiska tendenser.

I sitt brev säger sig marquis of Lansdowne vara i favör av president Wilsons politik om en nationernas liga, och han frågar:

"Vad blir värdet av fredens välsignelser för nationer, som äro så utmattade, att de knappast kunna räcka ut en hand att gripa dem?"

Lord Lansdowne anser, att fredspartiet i Tyskland säkerligen skulle storligen stimuleras, om det vore underförstått:

"1. Att förintandet av Tyskland som en stormakt icke var önskvärt.

2. Att vi icke söka påtvinga Tysklands folk en regeringsform mot dess vilja.

3. Att vi icke neka Tyskland plats bland de stora handelsnationerna, annat än som en legitim krigsåtgärd.

4. Att vi äro beredda att efter kriget tillsammans med de övriga makterna undersöka de internationella problemen i samband med havens frihet.

5. Att vi äro beredda att ingå ett internationellt fördrag, enligt vilket lämpligt tillfälle skall givas för uppgörelse av internationella tvister på fredlig väg".

Lansdownes långa och intima förbindelse med utländska affärer och diplomatien giver ovanlig auktoritet åt detta uttalande, som kom just då den allierade konferensen sammanträdde i Paris, och då premiärminister Clemenceau i Frankrike helt nyligen uttalat sig mot en nationernas liga, innefattande Tyskland. Och det var ju ganska klart att Marquis Lansdowne skulle mötas av en flod av smuts från de allierades hetstidningar. Somliga tidningar ha t. o. m. varit fräcka nog att insinuera, att den gamle statsmannen står i tysk sold.

Rykten spredos snart, att den brittiska regeringen — så otroligt det än kan låta — stod bakom brevet, men detta förnekades genast, icke blott av regeringens medlemmar, som på det starkaste fördömde det, utan även av brevskrivaren själv, som på det bestämdaste förklarade, att brevet var hans eget och ingen annans.

Om Marquis Lansdownes brev kan uträtta något i fredsriktning, är svårt nog att säga. Med tacksamhet mottages det emellertid av alla fredens vänner, och det skall säkerligen förmå väcka en del, som ännu sova.

Som ett märkligt tidens tecken bör det i alla händelser antecknas.

Segerlånet en success.

Finansminister Sir Thomas White beräknade i söndags, att cirka $401,000,000 tecknats på Canadas segerlån av omkring 500,000 personer. Som man torde påminna sig, begärdes endast $150,000,000 från början.

Satta under åtal.

Av federal grand juryn har kongressman John M. Nelson och hans son Byron i Madison, Wis., blivit satta under åtal, anklagade för att ha konspirerat för att överträda registreringslagen. Sonen hade förut åtalats för att han ej registrerat, och fadern anklagas för att rått sonen att icke göra det. Sonen vistas på faderns ranch i Canada. Deras sak kommer upp denna månad.

OBS.! Som inga Sverige-tidningar anlänt, då Svenska Canada-Tidningen går i press, kunna vi icke publicera några Sverige-nyheter denna vecka.